

Oficina del Patrimoni
Taula de Patrimoni

Acta de la sessió del dia 17 d'octubre de 2019

A Sabadell, a la seu de la Regidoria de l'Àrea de Cohesió Territorial, Desenvolupament Urbà, Seguretat i Civisme de l'Ajuntament de Sabadell, a les 8:30 hores del dia 17 d'octubre de 2019, es reuneix la Taula de Patrimoni de Sabadell, convocada pel President de la mateixa, Josep Torras Torra. Hi assisteixen, Josep Torras Torra, Antoni Sacristan Mas, Elisabet Germà Solsona, Santi Veà Vilajuana (marxa en acabar el punt 4), Genís Ribé Monge, Esteve Font Renom, Josep Llobet Bach (punts 1 a 3) , i Toni Abellán López, per tractar l'ordre del dia següent:

1. 8:30. Aprovació de l'Acta de la sessió anterior (12-04-2019).
2. 8:45. Edifici de nova planta residencial a Via Massagué, 23. Arquitecte Sr. Joan Renom Roca. Promotor: INCORVI SL. (Exp. 2018LLMJ00043).
3. 9:15. Edifici de nova planta residencial a Via Massagué, 10-12-14 / Raval. Arquitecte Sr. Marc Calvo Torras. Promotor: VIA MASSAGUÉ TEN SL. (Exp. 2019LLMJ00171)
4. 9:45. Edifici de nova planta residencial al carrer de Francesc Layret, 49. Arquitecte Sr. Ferran Vila Franch. Promotor: TRADING INMOBILIARIO SL (Exp. 2019LLMJ00043).
5. 10:15. Proposta d'intervenció amb obra nova al carrer de Cervantes, 43 a 55. Arquitecte Sr. Jordi Jané Mateu. Promotor: ORGAN SL.
6. 10:45. Edifici de nova planta assistencial al carrer de Covadonga, 15 / Felip Benessat, 45. Arquitecte: Jaime Bestué Puyuelo. Promotor: VITALIA HISPALIS SL (Exp. 2018LLMJ00189).
7. 11:15. Donar compte:
 - Llicència atorgada al CAP situat al costat de la Masia de Can Llong
 - Estat dels treballs del nou Pla Especial de Protecció de Sabadell
8. 11:30. Torn obert de paraules.

Actua de secretari el Sr. Toni Abellán López

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior (12-04-2019)

S'aprova l'acta de l'anterior sessió, de data 12 d'abril de 2019, de la Taula de Patrimoni per part dels seus membres sense cap objecció ni comentari.

2. Edifici de nova planta residencial a Via Massagué, 23. Arquitecte Sr. Joan Renom Roca. Promotor: INCORVI SL. (Exp. 2018LLMJ00043).

El Sr. Antoni Sacristan realitza una breu introducció del tema, destacant la seva especial particularitat, pel fet de disposar d'una mitgera amb l'església de la Puríssima on es pot trobar un mural amb un fort impacte sobre el carrer.

Presenta el tema l'arquitecte redactor del projecte, Joan Renom. En la línia de la introducció realitzada, es mostra l'àmbit de la intervenció, fent menció de que es tracta d'una zona de la Via Massagué que en poc temps serà sotmesa a diverses intervencions. Tot seguit es mostra la principal problemàtica del projecte, que es refereix a la mitgera amb l'església de la Puríssima i el mural que aquesta conté. Indica que van mantenir-se converses amb l'església i es van proposar dues opcions de tractament, d'una banda el desmuntatge, i d'altra banda la conservació íntegra. Exposa els problemes que suposaria la restauració del mosaic, amb el desmuntatge i posterior muntatge, atès el seu escàs valor i la dificultat de restaurar una peça d'aquestes característiques, ja que implicaria una despesa econòmica important. Finalment, s'ha optat per mantenir íntegrament el mural, retallant el màxim possible per tal de facilitar el manteniment de la seguretat i estabilitzant-lo per evitar l'efecte vela, sense ocupar molt espai lliure del front de l'església.

El Sr. Genís Ribé comenta que es tracta d'un mosaic de l'any 1959 realitzat pels alumnes de l'Escola industrial d'Arts i Oficis de Sabadell, sota la direcció del mosaïcista Josep Maria Brull, segons informació oral de Pere Ribalta i Puig.

El Sr. Antoni Sacristan assenyala que, pel que fa al coronament del sotacoberta potser caldria tractar aquest lateral com una façana.

L'arquitecte respon que realitzaran un tractament placat amb pedra natural acabant amb un monocapa de color gris.

El Sr. Josep Torras pregunta la distància entre els dos plans.

L'arquitecte indica que intentaran retranquejar al màxim, ja que la seva intervenció cuida especialment aquesta part del projecte.

El Sr. Josep Llobet comenta que la façana més important és precisament la que conté el mural, i que caldria tractar-la com a tal, i no pas com una mitgera. Apunta també la possibilitat, fins i tot, de obrir finestres.

La Sra. Elisabet Germà assenyala que per obrir finestres seria necessari un acord amb l'església, atesa la regulació fixada pel Dret Civil.

L'arquitecte qüestiona el planejament, indicant que potser el gàlib no és el que tocaria.

El Sr. Josep Torras manté que el problema no és de planejament, s'ha de resoldre mitjançant el projecte presentat amb una solució acordada entre els privats pel que fa al tema de les obertures.

La Sra. Elisabet Germà informa que el Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell indica que la mitgera del mosaic, hauria de tractar-se com un mitgera definitiva.

El Sr. Josep Torras comenta que, efectivament, com s'ha indicat fa una estona, caldria treure-li el caràcter de mitgera i jugar més amb el remat. Paral·lelament, recomana explorar la compra del dret de vistes.

Finalment, la Taula expressa la seva conformitat amb la façana principal a Via Massagué, amb l'esment de les recomanacions realitzades pel que fa al tractament volumètric del sotacoberta des de la mitgera.

3. Edifici de nova planta residencial a Via Massagué, 10-12-14 / Raval. Arquitecte Sr. Marc Calvo Torras. Promotor: VIA MASSAGUÉ TEN SL. (Exp. 2019LLMJ00171)

El Sr. Antoni Sacristan realitza una breu introducció del tema, indicant que es tracta d'un edifici de nova planta a la Via Massagué. L'edifici es troba situat a la mateixa zona que la intervenció exposada en el punt anterior, i a tocar d'un projecte exposat fa un parell de sessions, configurant així una transformació important d'aquesta part de la Via Massagué.

Presenta el projecte l'arquitecte redactor, el Sr. Marc Calvo, acompanyat pel promotor. Primerament, s'exposa l'àmbit de la intervenció, com s'ha assenyalat a la introducció, una zona de la Via Massagué que patirà una transformació important en poc temps. En trobar-se al límit de l'antiga Vila medieval, s'ha realitzat un preestudi arqueològic per tal veure si es trobava part de la muralla. En el marc d'aquest estudi, es van realitzar diverses cates, mitjançant les quals es va trobar únicament un soterrani tapiat, un mur de tapia i un mur de pedra. Tot seguit s'assenyala que l'àmbit, al segle XIX, estava ocupat per uns casals, que miraven al carrer del Raval de dins, que en aquell moment era el carrer principal, amb els patis ubicats a la part de la Via Massagué. Cap a la dècada dels anys 30 es van realitzar una sèrie d'ampliacions d'aquests casals, amb tractament de façana. Finalment, indica que quan es porti a terme l'enderroc es realitzarà un estudi més acurat dels murs.

Tot seguit, es mostra l'altra part rellevant de la intervenció, que seria la façana de la Via Massagué. S'exposa que s'han tingut en compte les intervencions realitzades i projectades a banda i banda de l'àmbit. Es proposa una façana d'ordre simètric amb predomini del massís, buscant obertures similars a les de l'edifici del costat. Pel que fa als materials, s'ha triat formigó arquitectònic de tons terrossos i grisos, mentre que les baranes dels balcons seran de vidre transparent. A la proposta es pot apreciar que l'última planta reculada obeeix a un ritme completament diferent de la resta.

El Sr. Antoni Sacristan pregunta si es pot mostrar una vista de la façana del carrer del Raval de dins.

L'arquitecte respon que no disposa de la última versió, i aquesta no conté cap vista de la façana del carrer del Raval de Dins, atès que ha estat modificada arrel de l'última reunió amb els tècnics municipals. No obstant, explica que la façana que proposen és més regular, i compta amb habitatge en planta baixa i local comercial.

El Sr. Josep Torras demana més informació sobre l'encontre de la façana i la distribució.

L'arquitecte explica que plantejaven un projecte amb obertures a terrasses, però han descartat sobresortir del pla de façana. Actualment només mantenen les terrasses endarrerides als menjadors.

El Sr. Esteve Font pregunta per la diferència que s'aprecia entre la segona i la tercera planta.

L'arquitecte respon que es produeix un canvi de tipologia en les obertures degut al canvi de distribució.

El Sr. Santi Vea comenta que s'ha volgut buscar un remat continu a través de les obertures, però no s'ha aconseguit, ja que la modulació no respon a la idea de remat. També critica que s'hagi manifestat l'expressió "la línia que s'està buscant a la Via Massagué", fent referència a les intervencions properes. Manté que no existeix aquesta línia, i que l'arquitecte ha de proposar. Precisament, el fet de seguir el pla continu que ja té la façana de l'edifici veí, potser no seria la millor solució, ja que s'eternitza aquest pla. Aquestes façanes, més que destacar, fan bones les del segle anterior, que compten amb més elements. Per aquests motius recomana jugar amb els canvis de plans.

L'arquitecte mostra la planta amb la distribució, per visibilitzar les entrades i la forma del solar, que compta amb angles complicats i dificulta en certa manera la intervenció.

El Sr. Antoni Sacristan manifesta que el carrer no ha de patir la problemàtica generada per la distribució interior.

El Sr. Josep Torras pregunta pel tractament de les terrasses.

L'arquitecte explica que utilitzen un color més fosc a la part interior per tal de destacar el massís de la façana.

Els Srs. Santi Vea i Josep Torras recomanen un tractament més atrevit. Addicionalment, el Sr. Josep Torras recomana que la planta reculada no sigui tant independent de la resta de l'edifici, i compti amb un ritme d'obertures més similar i un tractament específic.

El Sr. Santi Vea recorda que cal tenir en compte la inclinació del 30% respecte dels veïns.

El Sr. Genís Ribé assenyala que cal completar l'estudi arqueològic previ dels edificis del carrer del Raval de dins, per tal de veure l'entitat dels casals antics identificats, i no entrar a enderrocar sense haver-ho analitzat arqueològicament de forma rigorosa. En aquest sentit, s'ha realitzat un informe al respecte i aquest s'ha tramès al Servei de Llicències. Paral·lelament sol·licita una visita tècnica per comprovar si existeixen elements amb interès museístic.

L'arquitecte afirma que aquests treballs es realitzaran amb caràcter previ a l'enderroc.

El Sr. Josep Torras manifesta que cal treballar una mica el projecte amb els comentaris realitzats per la Taula i continuar els treballs al el Servei de Llicències i l'Oficina del Patrimoni.

Finalment, els membres de la Taula mostren la seva conformitat sobre les línies bàsiques de la proposta presentada, si bé demanen introduir les observacions realitzades.

4. Edifici de nova planta residencial al carrer de Francesc Layret, 49. Arquitecte Sr. Ferran Vila Franch. Promotor: TRADING INMOBILIARIO SL (Exp. 2019LLMJ00043).

El Sr. Antoni Sacristan realitza una breu introducció del punt a tractar, consistent en la segona fase d'un gran projecte, situat a la Creu Alta. La primera fase, ja en construcció, va passar per la Taula fa un temps, ara presenten aquesta segona part, corresponent a la torre.

Presenta el tema l'arquitecte redactor, acompanyat pels representants de la promoció. En primer lloc, s'identifica la ubicació de la intervenció, que es porta a terme a la Creu Alta, entre els carrers de Francesc Layret, de Piferrer, de Castellar del Vallès i la Plaça dels Avis. Breument, es mostra l'estat actual de la fase 1 del projecte, corresponent al bloc plurifamiliar que fa front amb la Plaça dels Avis, i es fa un recordatori de l'acabat final. Aprofitant aquesta exposició, es vol fer un breu esment d'una reconsideració que es portarà a terme a l'edifici de la fase 3. S'eixamplarà la vorera del carrer de Francesc Layret, fent volar l'edifici, de manera que s'aconsegueixi una major obertura de les visuals a la plaça que es generarà entre aquest carrer i la torre objecte de la fase 2 del projecte.

Tot seguit, i entrant analitzar aquesta segona fase del projecte, es passa a ensenyar una vista de la torre, de planta baixa i 10 plantes pis, a franges horitzontals blanques i fosques, amb una distinció vertical també fosca en dos laterals. L'accés es produeix a través d'un volum porxat situat al lateral de la plaça, quedant just a sota d'una d'aquestes franges verticals. Per la seva banda, pel que fa a l'aparcament, s'aprofitarà la rampa ja construïda per la primera fase, que disposa d'un accés des del carrer de Piferrer. El coronament és un cos calat, que remata el punt més contundent de l'edifici, per tal de donar-li certa lleugeresa. Finalment, es fa menció a la zona interior d'illa, corresponent a una zona enjardinada amb piscina.

El Sr. Josep Torras pregunta pel tractament de l'edifici, que resulta molt diferent del de la primera fase.

L'arquitecte respon que volen mantenir uns colors similars, però juguen amb els materials atesa la singularitat d'aquest segon edifici.

El Sr. Santi Veà els felicita per l'eixamplament de la vorera, que considera molt positiu. D'altra banda, assenyala que la torre té una proporció una mica estranya, semblant a un tap i que precisament les franges escollides la fan més pesada. Recomana guanyar lleugeresa amb el tractament dels balcons.

La Sra. Elisabet Germà comenta que es va realitzar un informe de deficiències on s'indica que l'última planta ha de ser reclusa, i que la pèrgola no entra dins del gàlib màxim.

El Sr. Antoni Sacristan manifesta que el projecte s'ha trobat amb un problema d'encaix amb la volumetria del planejament. S'hauria d'haver pensat més en vertical, i troba una certa contradicció en aquest sentit.

El Sr. Santi Veà assenyala que precisament aquest tractament de franges amb formigó GRC no ajuda a transmetre la sensació de lleugeresa.

L'arquitecte indica que es va triar el formigó GRC per controlar la part interior dels balcons i que aquesta no perjudiqués les visuals des de la plaça. No obstant, poden portar diverses propostes amb altres materials.

El Sr. Josep Torras comenta que s'ha buscat un tractament convencional, quan el projecte no ho és. Recomana pensar una solució més singular.

Finalment la Taula expressa la seva conformitat, reafirmant les seves observacions pel que fa a guanyar lleugeresa i verticalitat a partir del joc amb els materials.

5. Proposta d'intervenció amb obra nova al carrer de Cervantes, 43 a 55. Arquitecte Sr. Jordi Jané Mateu. Promotor: ORGAN SL.

El Sr. Antoni Sacristan presenta breument el tema, relatiu a la intervenció que abasta les construccions del carrer de Cervantes, entre els números 43 i 55. La particularitat de la intervenció és deguda a l'existència de dos edificis protegits dins d'aquest àmbit, separats per un espai de construccions no protegides.

Presenten el tema l'arqueòleg i l'arquitecta encarregats del projecte. En primer lloc, l'arqueòleg exposa el treball històric realitzat. Es mostra el context de totes dues finques, amb identificació dels equips tècnics que van participar en la construcció de les dues cases. Arrel d'aquest treball s'han identificat una sèrie d'elements i espais que s'han considerat rellevants, independentment de la seva catalogació, i que es volen conservar el màxim possible. El Casal Duran destaca per la seva façana principal, i la seva façana interior és molt més senzilla. En contraposició, la Casa Francesc Llonch, tot i gaudir d'un nivell de protecció més elevat, disposa d'una façana principal més simple, amb menys elements, i la façana que destaca és la corresponent a l'interior d'illa, on trobem l'ampli jardí.

Pel que fa pròpiament al projecte, es fa menció a la singularitat de la intervenció, que s'ha tractat amb especial atenció. S'ha realitzat un estudi normatiu a fons per tal de veure l'encaix del plurihabitatge en aquest context de protecció arquitectònica. S'ha considerat molt rellevant la part enjardinada de l'interior d'illa, que es mantindrà, amb especial cura dels arbres més característics. Pel que fa al Casal Duran, la intervenció no es limita estrictament a protegir el que figura a la corresponent fitxa del PEPBAMAS, van més enllà i protegeixen aquells espais o elements d'especial interès identificats a l'estudi històric. D'altra banda, la Casa Francesc Llonch, ja disposa d'un elevat nivell de protecció, i els principals esforços van dirigits a mantenir els paviments i la resta d'elements de valor. En aquest aspecte, es minimitza la intervenció en aquesta última edificació, ja que els serveis se situaran a la nova promoció, facilitant així la màxima conservació de la Casa Francesc Llonch.

La façana de la nova construcció situada entre les dues cases protegides serà una pell llisa de pedra amb un remat recte, per tal d'emfatitzar els edificis protegits a banda i banda d'aquesta. Es porten a terme les accions de màxima eficiència energètica que permet el nivell de protecció de cada edifici, i s'aprofiten els espais de serveis existents, alterant únicament allò imprescindible per donar compliment a la normativa.

El Sr. Josep Torras felicita a l'equip pel treball desenvolupat, tant a nivell documental com de proposta.

El Sr. Esteve Font pregunta per la distribució dels patis i jardins.

L'arquitecta respon que hi ha un mur que els separa.

El Sr. Genís Ribé pregunta pels elements ornamentals dels patis.

L'arqueòleg comenta que el de major rellevància és una font, tot i que hi ha algun element més.

El Sr. Genís Ribé manifesta interès en conèixer els elements que no es conservaran en el global de la intervenció, per si són d'interès museístic.

El Sr. Josep Torras pregunta pel número de places d'aparcament.

L'arquitecta explica que han tingut certes dificultats per encabir-hi les necessàries, però que finalment aconsegueixen complir exactament amb el mínim requerit.

El Sr. Josep Torras s'interessa pel programa dels dos locals situats a l'entrada de la Casa Francesc Llonch.

L'arquitecta comenta que van trobar-se amb un problema pel que fa als lavabos, però que s'ha resolt, ja que disposaran d'un lavabo que donarà servei a tots dos locals.

El Sr. Genís Ribé vol saber si els vitralls tenen autoria identificada.

L'arqueòleg indica que encara s'està investigant el tema.

El Sr. Antoni Sacristan assenyala que la façana de la nova construcció ha de treballar-se en el sentit de fer-la el més neutra possible, per tal de destacar les dels dos elements protegits dels extrems.

La Taula reconeix la dificultat de l'exercici per incloure l'ús de residencial plurifamiliar en elements amb aquest nivell de protecció, i mostra la seva conformitat, tot comentant que cal mantenir el màxim respecte possible.

6. Edifici de nova planta assistencial al carrer de Covadonga, 15 / Felip Benessat, 45. Arquitecte: Jaime Bestué Puyuelo. Promotor: VITALIA HISPALIS SL (Exp. 2018LLMJ00189).

El Sr. Antoni Sacristan realitza una breu introducció del projecte, consistent en un edifici per ser destinat a una residència per gent gran. La particularitat recau en la seva ubicació, situada a l'anomenat Balcó del Ripoll, que fa necessari prestar especial atenció al terreny i a l'esglaonament de les vistes cap al riu.

Presenten el tema l'equip d'arquitectes que desenvolupen el projecte. En primer lloc, destaquen l'experiència del promotor e aquest tipus de projectes, ja que ha implantat exitosament uns 85 centres similars en localitzacions molt diverses.

A continuació s'exposa la localització, punt clau del projecte, situada al límit del riu, cosa que li atorga aquestes particulars i privilegiades vistes. L'entorn immediat es caracteritza pels edificis de baixa alçada, tant industrials com unifamiliars, majoritàriament. Del projecte destaca per sobre de la resta la façana del carrer de Santa Teresa, organitzada en terrasses cosides per diferents trams d'escaleres. Pel que respecta a la distribució, es distingeixen els diferents espais en funció de la seva tipologia, si són espais per a ús diürn o nocturn. Pel que respecta als espais oberts, es generen dos patis a la planta baixa i un pati verd a la planta -1. L'alçat corresponent al carrer de Santa Teresa és el més particular, ja que genera un sòcol natural i espais enjardinats per tal de mantenir l'ambient natural d'aquest entorn. Pel que fa al carrer de Felip Benessat, compta amb una façana més lineal, amb l'accés marcat per un retranqueig, mentre que al carrer de Covadonga es

troba l'accés rodat. Exteriorment es tracta de façanes ventilades de plaques ceràmiques, un material que envelleix bé i que garanteix la màxima sostenibilitat. Els colors escollits són tons grisos i terrossos, que busquen unificar l'entorn urbà i la natura, ambdós presents a l'àmbit d'actuació.

El Sr. Josep Torras assenyala la problemàtica d'implantar un edifici tan gran en una localització tan particular, i s'interessa per la mida de les finestres.

L'equip redactor indica que les finestres són de 140x160 centímetres.

El Sr. Josep Torras comenta que el programa sembla dominar sobre les qüestions d'integració, i pregunta a què es deuen les obertures verticals.

L'equip redactor respon que aquestes obertures s'utilitzen per proporcionar il·luminació natural als passadissos, des del punt de vista interior, i per trencar la façana, des del punt de vista exterior.

El Sr. Josep Torras mostra la seva preocupació amb respecte al sòcol de l'edifici a la façana del carrer de Santa Teresa, amb especial menció a la part inferior dreta, i demana igualar el tractament al sòcol de l'altra ala de l'edifici.

El Sr. Antoni Sacristan coincideix en aquest aspecte, i destaca que cada cos té les seves característiques, a excepció d'aquest, que demana un altre tractament.

El Sr. Josep Torras menciona el tractament de la coberta, i sol·licita amagar els cossos d'escala, així com les instal·lacions, darrera una pell, per tal de minimitzar el seu impacte.

La Sra. Elisabet Germà felicita a l'equip redactor per la façana del carrer de Felip Benessat, que considera que ha guanyat molt, però demana tractar l'altre façana que baixa.

El Sr. Josep Torras sol·licita revisar els colors de les façanes, qüestiona el canvi de color als petits retranquejos, ja que els considera innecessaris.

La Sra. Elisabet Germà pregunta pel rètol amb el nom de la residència, en relació al qual demana discreció.

L'equip redactor afirma que únicament figurarà el nom de la residència en lletres d'acer inoxidable.

La Taula mostra la seva conformitat, amb indicació de les observacions realitzades.

7. Donar compte: Llicència atorgada al CAP situat al costat de la Masia de Can Llong i Estat dels treballs del nou Pla Especial de Protecció de Sabadell

Degut a la marxa de part dels assistents a la sessió, es decideix no donar compte d'aquests temes, i exposar-los en la següent sessió de la Taula de Patrimoni.

11. Torn obert de paraules.

No es realitzen intervencions.

Sabadell, 17 d'octubre de 2019

El Secretari

Vist i plau
El Tècnic de l'Oficina del Patrimoni

Toni Abellán López

Antoni Sacristán Mas